

Ukiortaami pilluaritsi

Ukiortaami pilluaritsi

Siullermik tamassi ilaqutta-silu ukiumi nutaami qamannga pisumik pilluaqquassi, neriup-punga juulli ingerlariaqqinnis-samut nukissanik aallerfigilluar-simassagissi.

Qup 2.

Godt nytår

Først vil jeg ønske jer og jeres familier et godt nytår, med håb om, at I har nydt juledagene til at hente fornyede kræfter i jeres virke.

Side.3

Udstilling i Uummannaq

Kaaleeraq Møller Andersen udstiller på biblioteket i Uumman-naq

Side. 5

Kampen i Grønland

Nu har bølgerne lagt sig efter den storm af reaktioner, som kom i kølvandet at tv udsendelsen ”flugten fra Grønland”.

Side. 7

Uummannami saqqummersitsineq

Kaaleeraq Møller Andersen Uummannami atuakkanik ator-niartarfimmi saqqummersitsivoq

Qup. 4

Kalaallit Nunaanni sorsunneq

TV-kkut aallakaatitap ”flugten fra Grønland”-imut kinguneranik aalassassimaanerujussuaq qatangersimalerpoq.

Qup. 6

Ukiortaami pilluaritsi

Foto: Paul Raabauge

Allattoq.: Sivso Dorph, IMAK-ip siulittaasua

Siullermik tamassi ilaqquttasilu uki-umi nutaami qamannga pisumik pilluaquassi, neriuppunga juulli ingerlariaqqinnissamut nukissanik aallerfigilluarsimassagissi.

Nunatsinni atuarfeqarfiit sulilinniartitsisussaaleqinermik annertuumik atuiffiupput, naak atuarfiit ilaat qujanartumik naammattunik ilinniartitsisussaqaalersimagaluartut. Pissutsit tamakku qaavisigut miserrattisaanngitsumik atuartorpassuit assigiinngitsutigut atugarliuuteqarnerat ilinniartitsisunut nukissarpassuarnik atuiffiusarlutitaaq, aammalu suliffimmi atukkat aamma taakku qalleqqillugit nanertuutaasinnaasunik atuarfiit ilaanni atuisitsisinnaasarlutik.

Pissutsit tamakku aqqinniarneqarnerinut kattuffimmiit annertuumik suleqataavugut.

Ukioq 2007 assigiinngitsutigut ingerlariaqqinnissamut tikkuusiniukuvoq 2008-mi ingerlateqqitassatsinnik.

2007-ip upernaavani Naleqqiiffimmik taallugu isumasioqatigiisitsivugut. Naleqqiiffik assigiinngitsorpassuarnik ingerlariaqqinnissamut tikkuusivoq. Naleqqiiffimmi sammisat pingaarnernik sisamanik qulequtaqartissimavavut. Tassaasunik: Sullivimmi avatangiisit, inuiaqatigiit isumasuisut, atuartitseriaaseq nalileeriaaserlu kiisalu aqutseriaaseq.

Qulequttani sammineqartuni Naleqqiiffimmi peqataasut siunnersuutaat quppersaganngorlugit ukiortaami saqqummersippavut. Neriutigaara sumiiffinni ataasiakkaani siunnersuutigineqartut isumassarsiorfigalugit atorluarneqarumaartut. Isumasioqatigii-sitsinerit isumassanik aallerfittut isigisassaapput, taakkunanilu siunnersuutigineqartut piviusunngortinnissaat tamarmiulluta

akisussaaffigaarput. Naleqqiiffimmi peqataanikuupput atuarfiup soqutiginnittai assigiinngitsorpassuit. Tassaasimallutik atuartut aallartitaat, ilinniartitsisut, angajoqqaat, kommunini ilaasortat, Inatsisartuni ilaasortat, naalakkersuisut, ilinniartoqarfiit kiisalu kaffuffiit assigiinngitsut.

Neriutigaara sumiiffinni tamani siunnersuutigineqarsimasut piviusunngortinnissaannut tamassi suleqataanissamut akisussaaqataajumaartusi. Siunnersuutigineqarsimasuni immikkut taarusuppakka inuiaqatigiinni isumassuisuni iliuusissatut siunnersuutigineqarsimasut. Qularinngilara taakkunani siunnersuutigineqartut ilaannanguiluunniit piviusunngortinneqarsinnaappata atuarfinni atukkatsinnut pitsaasup tungaanut annertuumik sunniuteqarumaartut. Taamatuttaaq aamma sullivimmi atukkanut siunnersuutigineqartut isumassarsiorfiginissaat kaammatuutigerusuppara. Oqallisajaartunut ilaavoq ilinniartitsisut nuttarnerujustuat. Qularutiginnilara kommunit ataasiakkaat sulisoqarnermut ersarissumik politikkeqalerpata tamanna suliffigissaanermik annertuumik kinguneqarsinnaasoq, taamaallunilu ilinniartitsisut sumiiffimmiittarnarat annertuumik sivitsorneqarsinnaagalualuni. Qulequttat sammineqartut allat aamma suliffigissaanissamut aqqutissiuusseqataasussaapput. Uagut aamma aqqutissiuussinermi suleqataassuugut.

2008-mi suliassatta ilagaattaaq upernaq Sinniisoqarfiup aaliangiusaasa ilaat, tassa ilinniartitsisunut tamanut, meeqqat atuarfianniip-pata imaluunniit ilinniarfinni allani ilinniartitsisuuqaluarpata kattuf-filiorinnaanermut misissuinerit. Suliag tamanna massakkut ingerlapparput, nunatsinni Danmarkimilu kattuffiit suleqatigalugit.

Suliag tamanna assigiinngitsutigut aporfissaqassagaluartoq neriutigaarput iluatsittumik angusinnaasallutigut.

Suliassaq alla 2008-mi ingerlatassatta ilagisaat taarusutara tassaavoq, ilinniartitsisunik pikkorissaasarnep ajorseriarsinnginnissaa. Tassami Inatsisatut ukiaq manna ataatsimiinnertik inaarlugu ataatsimiinnerminni aaliangiiffigivaat Inerisaavik Ilisimatusarfimmut ilanngutitinneqassasoq. Tamannalu annertuumik ilinniartiutsisinut pikkorissaasarnermi kinguneqarnerlussinnaavoq. Imaammammi: Siusinnerusukku ilinniartitsisut årskursusertarnikuupput. Aningaasat taakkununnga atugassaasimasut tassaapput ilinniartitsisut kattuffisuata nunatsinnilu naalakkersuisut isumaqatigiissuteqarnerisigut taamatut atorneqartussatut immikkoortinneqarsimasut. Taamatut isumaqatigiissuteqarsimaneq 1999-imi allannngortinneqarpoq, tassa taamatut pikkorissaasarsimanerigalugit Inerisaavimmut nuunneqarmata. Inerisaaviup dimplominngornianik, masterinn-gornianik kiisalu kandidatinn-gornianik allanilu ilinniartitsisunut pikkorissaanernut atorsinnaasagaat isumaqatigiissutiginikuugatsigu. Maannali Inerisaaviup Ilisimatusarfimmut ilanngunneratigut ilinniartitsisunut immikkuullaarissumik pikkorissaasarnermik inissimatitsineq ulorianartorsior-tinneqalerpoq. Ilisimatusarfimmi inatsisaa malillugu akademiskimik ilinniarnerit taamaallaat ingerlaneqarsinnaalerput, Ilisimatusarfimmi siulersuisunngortussat ilinniartitsisunut allatut aqqis-suussisoqarsinnaaneranut aaliang-ersaanngippata. Ullumikkumut Inerisaavimmut aningaasaliissutaasimasut januaarip aallaqqaataaniit Ilisimatusarfimmut nuunneqarput. Suliassarput annertoq tassaniit-toq neriuppunga iluatsissinnaasallutigut. Tamaattoqasanngippat

ilinniartitsisut annertuumik an-naasaqassapput.

2007-mi nutaanut ilaavoq sumiiffinni tapisiat pillugit isumaqatigi-inniarnernik ingerlatsisalerterit. Piginnaasanut tapit pinngitsooratik tunniunneqartussaapput. Taakkuninnga tunniussiniarnerit ilaatigut 2007-p ingerlanerani ajornartorsiutaasarsimapput. Taamatut ajornartorsiortitsisarnert pillugit 2007-p ingerlanerani marloriarluta Isumaqatiginninni-artarfillu qanoq paasineqarnissaat pillugit isumaqatigiinniartarnikuuvugut. Piginnaasanut tapit pinngitsooratik tunniunneqartussaapput, aamma kommuninut aningaasaliissutigineqartut sipporneqaraluarpataluunniit. Ilinniartitsisussarsiornermi sumiiffimmiittisiinnarniarnermilu qinnuteqarnissarsi tunuarsimarfigissanngilara. Periarfissaq tamanna neriuppunga sumiiffis-sinni atorluarniarumaarissi.

2008-mi annertuumik suliassaqarpugut nuannarlugit ingerlatitassatsinnik. Neriutigaara ilinniartitsisunut pisortanullu sulifigissaanerit annertuut 2008-mi ingerlanneqarumaartut. Atuarfimmi suliaut imaannaanngitsuupput nunatta qanoq ineriartoqqinnissaanun tunngaviliisuugatta. Nunatta pisuussusaasa pingaarnersaat sul-litaraavut.

Tamassi ajunngitsunik tamanik kissaallusi ukiortaami pilluaquassisi.

Sivso Dorph

Ilinniartitsisut Meeqqat Atuarfianneersut Kattuffiat
Lærernes Fagforening i Grønland

Godt nytår

Foto: Paul Raabauge

Af: Sivso Dorph, IMAK's Formand

Først vil jeg ønske jer og jeres familier et godt nytår, med håb om, at I har nydt juledagene til at hente fornyede kræfter i jeres virke.

Vi har stadig en markant lærermangel i den grønlandske folkeskole, selvom enkelte skoler har fået dækket deres lærerbehold. Oveni dette forhold, har vore elever en række problemer, hvor lærerne bruger en masse resurser for at hjælpe til, dertil kan komme problemer med det psykiske arbejdsmiljø på en række skoler.

Vi i foreningen gør også et stykke indsats, for at rette op på disse forhold.

Året 2007 har sat en række pejlemærker for indsatsområder i 2008, som vi i foreningen vil arbejde videre med.

I foråret 2007 holdt vi en konference, som vi havde kaldt for Naleqqiiffik. Naleqqiiffik har sat pejlemærkerne for en række opgaver. Vi havde 4 hovedoverskrifter, som var: psykisk arbejdsmiljø, det omsorgsfulde samfund, undervisning og evaluering samt ledelse.

Deltagernes forslag til initiativer har vi udgivet som hæfte i begyndelsen af det nye år. Jeg håber, at man vil gøre god brug af forslagene på skolerne. Konferencer skal betragtes, som fora, hvor man giver hinanden inspiration til ideer til handling, at disse så føres ud i livet er vores alle sammens ansvar.

I Naleqqiiffik deltog skolens interessenter. Disse var skoleelever, lærere, forældre, kommunalbestyrelsesmedlemmer, landstingsmedlemmer, landsstyremedlemmer, uddannelsesinstitutioner samt en række organisationer.

Jeg håber, at I alle vil være med og tage ansvar for til at realisere den række af forslag som deltagerne er kommet med. Jeg vil særligt nævne forslagene til initiativer og indsatsområder for det omsorgsfulde samfund. Jeg er ikke i tvivl om, at hvis bare nogle af forslagene bliver til virkelighed, vil disse have en stor gavnlig effekt på vores hverdag i folkeskolen. Ligeledes skal nævnes forslagene til bedre psykisk arbejdsmiljø, som også skal bruges. Man debatterer til stadighed de mange lærerflytninger. Jeg er ikke i tvivl om, at hvis kommunerne indførte og fulgte klare personalepolitikker, vil dette have en gavnlig effekt på det psykiske arbejdsmiljø, og vil utvivlsomt medføre, at lærerne bliver længere på deres skole. De andre overskrifter med deres forslag, som også blev behandlet under konferencen vil også gavne arbejdsglæden. Vi vil aktivt også være med til skabe bedre rammebetingelser.

En af de store opgaver i 2008 er, repræsentantskabets beslutning om, at vi arbejder for at skabe én undervisningsorganisation, uanset om man underviser i folkeskolen eller i andre uddannelsesinstitutioner. Dette arbejde er vi i gang med, i samarbejde med organisationerne

her i landet og i Danmark. Dette arbejde har en række knaster, som vi håber at kunne finde tilfredsstillende løsninger på.

En anden stor opgave i 2008, som jeg vil nævne er, at lærernes efter- og videreuddannelsesmuligheder ikke forringes. Idet Landstinget under sidste mødedag i efterårs-samlingen besluttede, at Inerisaavik bliver en del af Ilisimatusarfik. Denne beendelse kan have en række negative konsekvenser for lærernes efter- og videreuddannelsesmuligheder. For nogle år siden kunne lærerne tage på årskursus. Midlerne for disse kurser er, midler som lærernes centralorganisation har indgået en aftale med landsstyret om. Denne aftale har vi konverteret til, i 1999, at midlerne bruges til lærernes efter- og videreuddannelse arrangeret i Inerisaavik. Siden da har Inerisaavik kørt diplomuddannelser, masteruddannelser, kandidatuddannelser samt en række andre kurser til lærerne. Men disse midler, som målrettet skulle bruges til lærernes efter- og videreuddannelse, er nu kommet i fare, da Inerisaavik er blevet en del af Ilisimatusarfik. For ifølge loven om Ilisimatusarfik, kan Ilisimatusarfik kun køre akademiske uddannelser, hvis Ilisimatusarfiks kommende bestyrelse ikke kan træffe en anden aftale, til gavn for lærerne. Bevillingerne til Inerisaavik er nu overført til Ilisimatusarfik pr. 1. januar 2008. Der ligger en af de store opgaver vi har, som jeg håber, vi kan finde tilfredsstillende løsninger på, hvis ikke kom-

mer lærerne miste en del.

En af nyskabelserne i 2007 var den decentrale lønpulje. Kvalifikationsstillæg skal udbetales. Selvom de er skal tillæg, har disse alligevel skabt problemer i 2007. på baggrund af bl. a. disse problemer har vi haft to mæglingsmøder i løbet af året, om hvordan aftalen skal fortolkes. Kvalifikationsstillæg skal udbetales, at kommunerne evt. har sprængt rammen er ingen undskyldning. Jeg synes, at I ikke skal holde jer tilbage med at søge midler til rekrutterings- og fastholdelsestillæg. Jeg håber, at I vil gøre god brug af denne mulighed.

Vi har en række store opgaver i 2008, som vi glæder os til at arbejde videre med. Jeg håber, at man alle steder i 2008 vil arbejde med, bedre arbejdsbetingelser for lærerne og lederne. Brug samarbejdsudvalgene efter hensigten. Vores arbejde i folkeskolen er afgørende for, hvordan Grønlands udviklingsmuligheder vil udvikle sig. Vi arbejder med landets vigtigste resurser.

Med ønske om alt godt i 2008, ønskes I alles et godt nytår.

Sivso Dorph

Ilinniartitsisut Meeqqat Atuarfianneersut Kattuffiat
Lærernes Fagforening i Grønland

Ummannami saqqummersitsineq

Kaaleeraq Møller Andersen Ummannami atuakkanik atorniartarfimmi saqqummersitsivoq

Allattoq: Birgitta Kammann

Foto: Edvard Krusep Atuarfanersut

Assimi takuneqarsinnaavoq: Kaaleeraq qalipakkani aallartilluareersimagaa.

Eqqumiitsuliorluni qalipaasoq 15-inik ukiulik assilialiami atuarfiup atuakkanik atorniartarfiani saqqummersinnissaannut periarfissarsivoq. Saqqummersitsineq novemberip naaneranut ingerlassusaq Edvard Kruse-p aturfiani 09.11.2007 ammarneqarpoq.

Saqqummersitsineqalermat aturfup atuakkanik atorniartarfiani inuppassuupput. Ummannarmior-passuit, soorunalumi aamma atuartorpassuit, aggiapput Kaaleeraq Møller Andersenip assilialiaanik takusaarrallutik. Borgmester Jens Lars Fleischerip ammaalluni oqalugiarnermi pingaartillugu pi-sut taamaattut, pingaartumik massakkut kaperlaap nalaani, qanoq illoqarfimmiunut pingaaruteqartiginerat erseqqissarpaa. Kaaleerlu pikkorissusia pillugu nersualarlugulu pilluaqquvaa.

Kaffillertuniilluniuna atuakkanik atorniartarfimmi pisortap Kaaleeqqap assilialiai takusimagai atorniartarfimmilu saqqummersitsinissaanik siunnersornisimallugu. "Taamaattumik periarfissinneqarne-ra nuannaarutigaa" inuusuttunnguaq eqqumiitsulior-toq oqarpoq.

Ukiut tallimat missiliorlugit matuma siornagut qalipaasarluni aallartissimavoq. Saqqummersitsi-nermi qalipaanerup tungaatigut qanoq ineriartorsimatigisoq takuneqarsinnaavoq. Annerusumik nu-nanik qalipaasarsimavoq Ummannap ilisarnaataa qaqqaq Ummannaq qalipakkamini ilaatissimallugu. Piffissamili qaninnerusumi qalipaariaasia qalipaariaatsimut assiliivimmik assilisarpallaann-ginnerusumut, abstraktimut, pingaartumik allanngoriartornerusimalluni. Qalipaanerli kisiat Kaaleeraq Møller Andersenip piginnaaneqarfiginngilaa. Oqalutuarpormi aamma taalliortarlunilu nipiler-sortarluni.

Saqqummersitsinerup iluatsilluarneratigut saqqummersitsinermik aaqquissuussit atuakkanik atorniartarfimmi amerlanerusunik iliuuseqartarnissamik kissaateqarnertik piviusunngortippaat, taammaaliornikkummi pikkoriffillit takkoqusaarutigineqarsinnaallutillu innuttaasut naapitinneqarsinnaammata. Atuakkanik atorniartarfimmi sulisunut atorniartarfiup uumassuseqarnissaa pingaartuuvoq, tassuunami eqqumiitsulioriaatsit assigiinngitsut periarfissinneqarsinnaammata.

Foto: Edvard Krusep Atuarfanersut

Borgmester Jens Lars Fleischer-ip Kaaleeraq eqillugu ilas-sivaa, pilluaqqullugulu suliai kusanartut pillugit.

Udstilling i Uummannaq

Kaaleeraq Møller Andersen udstiller på biblioteket i Uummannaq

Af: Birgitta Kammann

Foto: fra - Edvard Krusep Atuarfia

Mange kom til udstillingen for at se Kaaleeraq's malerier.

Den 15-årige maler Kaaleeraq Møller Andersen fik mulighed at udstille sine billeder i skolebiblioteket. Udstillingen, som varer til slutningen af november, blev festligt åbnet fredag, den 09.11.2007 på Edvard Kruse-p Atuarfia.

Der var en stor trængsel i skolens bibliotek i fredags under fernisering. Mange af Uummannaqs borgere og selvfølgelig også mange elever var kommet for at se udstillingen af Kaaleeraq Møller Andersen's billeder. I sin tale fremhævede borgmesteren Jens Lars Fleischer, hvor vigtige begivenheder som denne er for lokalsamfundet, især i mørketiden. Han lykønskede Kaaleeraq med hans store talent.

Det var til en Kaffemik, at skolebibliotekaren opdagede Kaaleeraqs billeder og foreslog ham at udstille dem i biblioteket. "Jeg var glad for at få denne mulighed" siger den unge kunstner.

Han begyndte at male for ca. 5 år siden. I udstillingen kan man se, hvor meget han har udviklet sig. Han maler fortrinsvis landskabsbilleder, hvor Uummannaqs hjerteformede fjeld, danner et af motiverne. Men især i den senere tid har hans maleri udviklet sig i en mere abstrakt retning.

Maleri er dog ikke den eneste talent af Kaaleeraq Møller Andersen. Han fortalte, at han også skriver digte og spiller musik.

Efter den store succes med ferniseringen blev de aktive bag udstillingen bekræftet i deres ønske om at organisere flere aktiviteter i biblioteket, hvor byens talenter kan præsenteres og folk kan mødes. For bibliotekarerne er det vigtig, at biblioteket er et levende sted, der giver mulighed for forskellige kunstformer.

Kaaleeraq's maleri af Uummannaq fjeldet

Foto: fra - Edvard Krusep Atuarfia

Kalaallit Nunaanni sorsunneq

”Flugten fra Grønland”-imut qisuariaat

Allattoq: Merete Schmidt-Sivertsen

Foto: Jimmy Hymøller

TV-kkut aallakaatitap ”flugten fra Grønland”-imut kinguneranik aalassassimaanerujussuaq qatangersimalerpoq. Aallakaatitarpia-mut oqaaseqaatissaqanngilanga, taamaallaat ilinniartitsisutut inuttullu ulluinnani naapittak-kakka aallaatitap imaani ilisarisin-naavakka.

Taarsiulluguli inuuniarnikkut ajor-natorsiutit aallakaatitap sammisai aaqqinniarlugit uanga, inuppas-suillumi allat, ulluinnarni sulinit-sigut anigorniarlugit sorsuffigisa-gut sammerusuppakka. Tassani ilaqutariit kisiisa eqqarsaatigaakka, taamalu politikkimut politikeri-nullu tunngasut sammissanngi-lakka.

Samminerusassara tassaavoq meeqqat atuarfiat, taannaam-mammi uanga suliffiga misilitta-gaqarfigalu. Nunatsinni ukiuni arfinilinni aturtitsisuuninni Atuarfitsialak-kut meeqqat atuarfiata nutar-terneqarneratigut ineriartorneq peqataaffigisimavara. Ataatsime-ersuartuniittarsimavunga, pik-korissartarsimavunga massakkullu ilinniarneq atuartitsisutut pitsa-nerulernissannik angusaqarfigi-sassatut neriuffigisara ingerlap-

pra. Isumaga malillugu atuartut pitsaanagerusumik atuartuunertik pissarsivigissappassuk pitsaaneru-sumillu meeraanertik misigisaqar-figissappassuk annertoorujussuar-mik iliuuseqartoqartariaqarpoq. Romali ulloq ataasiinnaq sanane-qanngilaq, aammalu ineriartorneq meeqqanut iluaqutissanngorlugu allanngortinneqassappat tamanna sapiissuseqarnissamik, nukissaqar-nissamik naammagittartuunissa-millu piumasaqarpoq.

Ukiuni kingullerni sisamani nunaqarfimmi najugaqarlungalu sulivunga. Nunaqarfimmi najuga-qarnerma nalaani meeqqani atuar-fimmi atuartuusuni ineriartorner-mik annertuumik pisoqarsimavoq. Tamatumunnga pissuterpiaasoq tassaavoq meeqqat atuarfiata nutarterneqarnera aammalu pik-korissartarnernut ilinniaqqittar-nernullu tunngatillugu iliuuseqar-nissamut periarfissaritinneqartut. Tamatumami kingunerisimavaa atuarfinni sulisut meeqqat atuarfi-at pillugu inatsit tunulequtaralugu ineriartorsimanerat nutaanik ilisimasaqalerlutillu meeqqat an-nertunerusumik ilinniarnissaannut atugassanik sakkussaqaalersimane-rat. Oqartoqarsinnaanngilaq tamanna

nuannersuinnaviusimasoq, assor-uullunimi sulineruvoq. Angajoq-qaanik ataatsimeeqateqartarner-passuarnik piumasaqarsimavoq, ilinniartitsisunummi, atuartunut angajoqqaanullu piumasaqaatit nutaat aporaannernik ilaanni kinguneqartarsimammata. Ineri-artorneqassappalli aporaattarnerit taamaattut aqputigisariaqarput. Aporaattarnerit tassaanagerusarsi-mapput akerleriinnernik aaqqi-niarnerit aammalu sakkortune-rusumik nalunaartussaataitaneq tassaasimallutik uumillernartunik pikkunartunik naapitaqartitsisarsi-masut. Atuarfimmi isumassugassa-nik sumiginnaanernik pisortanut nalunaaruteqartaraangat tamanna atuartunit angajoqqaanillu ikiui-niarnertut tiguneqarani akuliun-nertut tiguneqarsinnaasarpoq. Aammalu atuarfik atuartunut angajoqqaanullu piumasaqaate-qartaraangat tamanna taamatut misigineqarsinnaasarpoq.

Aporaattarnerilli tamakkua aker-leriittarnerillu aqputigisariaqar-put. Sulisariaqarpormi aammalu soqutigisaqannginneq ilatsiinnar-nerlu peerniarneqartariaqarlutik. Iluaqutaanavianngilarmi taakua ila-ginnarneqassappata. Taakkua-mi naakkigisassaqaanngillat naak-

kinartoqanngilarlu. Pilliutitummi imminut isiginissaq ajornanngip-palaaqaaq, taarsiulluguli imminut, inuunermut qitornanullu akisus-saassuserfigineq tigusariaqaqpoq.

Kalaallit Nunaanni sorsunnermi pineqarpoq tassaavoq nammi-nermut, qitornanut ilaquttanullu tunngatillugu akisussaanernik pimoorullugu tigusinissaq. Akisus-saaffik tigullugu sorsunnermik aallartitsinissaq, allanik pisuutitsi-juarnermut ileqquujuartumut nu-kitsiarsuit atorunnaarlugit – naak taamaaliortarneq ajornanngin-nerugaluqaqisoq.

Kampen i Grønland

En reaktion på ”flugten fra Grønland”

Af: Merete Schmidt-Sivertsen

Nu har bølgerne lagt sig efter den storm af reaktioner, som kom i kølvandet at tv udsendelsen ”flugten fra Grønland”. Selve udsendelsen har jeg ingen kommentarer til, andet end at jeg genkender indholdet fra min hverdag som lærer og menneske.

I stedet vil jeg i dette indlæg beskæftige mig med de kampe jeg, og en masse andre, dagligt kæmper med for at komme de problemer til livs programmet handlede om. Her tænker jeg kun på familierne, og beskæftiger mig ikke med politik og politikere.

Mit fokus bliver folkeskolen, da det er her jeg slår mine folder, og gør mine erfaringer.

I de 6 år jeg har undervist her i landet, har jeg oplevet en udvikling gennem tiltag i forbindelse med den ny skolereform Atuarfitsialak. Jeg har været på konfe-

rencer, kurser og er i gang med et efteruddannelses forløb, som forhåbentlig gør mig til en bedre underviser. I mine øjne gøres en kæmpe indsats, for at give eleverne en bedre skolegang og et bedre barneliv. Men Rom blev ikke bygget på en dag, og det kræver mod, styrke og tålmodighed at se udviklingen vende til børnenes fordel.

I de sidste 4 år har jeg boet og arbejdet i en bygd. I den tid jeg har boet i bygden synes jeg, at der er sket en enorm udvikling med eleverne på skolen. Hovedårsagen er den nye skolereform, og de kurser og efteruddannelses tiltag som har været til rådighed. Det har gjort, at personalet med skoleloven i ryggen, har udviklet sig og fået ny viden og værktøjer til at klæde eleverne på til videre uddannelse.

Det har absolut ikke kun været en

dans på roser, men hårdt arbejde. Det har krævet mange møder med forældrene, fordi de nye krav til lærere, elever og forældre har givet nogle sammenstød. Men for at udvikle sig, skal de sammenstød tages. Sammenstødene har især drejet sig om konflikthåndtering og skærpet indberetningspligt, hvor det virkelig har givet nogle skrald. Det kan jo føles som indblanding frem for hjælp, når skolen underretter myndighederne om omsorgssvigt. Ligesom det kan føles som indblanding, når skolen stiller krav til elever og forældre.

Men disse sammenstød og konflikter skal tages. Arbejdshandskerne skal på, og der skal ryddes op i den ligegyldighed og laden stå til. Man gør ingen nogen tjeneste ved at lade dem være ofre. Det er ikke synd for nogen, og der er ingen stakler. Det er alt for

nemt at påtage sig en offerrolle, i stedet for at tage ansvar for sig selv, sit liv og sine børn.

Kampen i Grønland handler om at tage sig selv, sine børn, sin familie og sine medmennesker alvorligt. Tage ansvar og tage kampen op, i stedet for evig og altid at bruge energien på at give nogen skylden – selvom det er dejligt nemt.

Foto: Jimmy Hymøller

Oure Idrætefterskole-mi kalaaler-tatuaavunga

Nunarsuarmi assammik arsallaqqinnerpaatut toqqangaanikoq Ivano Balic takuarpugut, assullu tupinnaannartumik assammik arsallaqqissutsiminik takutitsivoq. Mikkel Ostermann oqaluttuarpoq.

Allattut: Hector Lennert Sørensen & Mikkel Ostermann

Foto: Mikkel Ostermann

Mikkel Ostermann assimi issiasuni talerpillermi isorliusoq takuneqarsinnaavoq.

Suna siunertaralugu DK-mut ilinniariarnerit ingerlappiuk?

Siullermik qallunaatut oqaatsit paasinnittariaaseralu qaffassarniarlugit DK-mi atuarpunga, aappaatut maani idrætefterskolerpunga håndbolderneq sammisaralugu ullullu tamaasa sungiusartarpugut maani håndboldimik. Maani ilinniagarisarpagut qallunaatut, tuluttut, Fysikki, Kultur & Samfundsfag, Matematikki, Taava toqqangassaasarput tyskertarneq, Franskisoornerlu.

Kalaallit qassiuppat?

Maani Oure Idrætefterskole-mi kalaalertatuaavunga, aallarteqqaaratta kalaallit pingasuungaluarpugut, taava taakkua marluk efterskolemut allamut nuukkamik, taava kisimiilerpunga.

Akuliunniarneq qanoq ippa?

Qallunaajaqqanut akulerunniarneq aallaqqaammut ajornakusoorluarpog, ingammik kalaaleqateqarluni, taava taakku marluk kalaallit allamut nuummata qallunaajaqqanut akulerunninngorpunga, aammalumi ilu-aqutingaara qallunaatut oqallorinninngorluna. Kalaallit Nunaanniit DK'mut atuariarnermi pingaaruteqarpog qallunaajaqqanut akulerutipallannissaq, taamaann-gippat aallaqqaammut angerlar-serneq pisinnaasarpog aammami pissu-sissamisoorpog aallarteqqaarluni angerlarserneq.

Suut aliikkutassaappat?

Maani Ouremi naluttarfeqarmat aliikkutariloortarparput, taavalu Sapaatit tamangajaasa unammiartarluta.

Maanilu aamma husafteneqartaratta efterskolerfitta akilingaanik soorlu filmeriarnikuuvugut, taavalu unnummi ataatsimi Gokarterluta, Bowlingluta, Laser Zonerluta Laserimik aallaaserluni unammineq).

Suut allat takuneqarsinnaasarpat?

Taavalu aamma GOG Angutit arnallu unammisut isiginnaakulasorujuuagut, assersuutingalugu unnuit ilaanni GOG Portland San Antonio'moormat isiginnaariarpugut, tassani Nunarsuarmi assammik arsallaqqinnerpaatut toqqangaanikoq Ivano Balic takuarpugut, assullu tupinnaannartumik assammik arsallaqqissutsiminik takutitsivoq. Immaqa aallaqqaammut artorsatigingaluarpara angerlarsileraluarama,

atuarfimmilu iluamik ingerlanerliuleraluarluna, kisianni qujanartumik aaqqippoq.

Ulloq qanoq aallarner-tarpa? Sutuuttarpisilu?

Maani ullaakkut 6.50 nerisarpugut illoqatigiit 15'iulluta, ullaakkut mamartaqaat nerisassat assigiinn-gittaqingamik nerisassat, soorlu; Qaqortuliaq, Corn Flakes, Issiingassat, Yougurt. Ullullu tamaasa naatitaqartarpog, ingammik iipilit, Pære-t, Bananit, allarpassuillu. Taava ullup qeqqasiutit ullormiit ullor-mut assigiinngittarput, ilaannikkut timiusiat, qallersuutissalerlugit, pingasunnornikkut makrel-eqartarpog, taavalu tiguliaq nammineq sanaaq, taavalu manniit. Tallimannornikkullu risen grødeqartarpog, assullu mamarineqartaqalutik.

Foto: Mikkel Ostermann

Ouremi arsaattarfiit sisamaasut atorluarneqartaqaat

**Ineqarniarneq qanoq
aaqqissuunneqarpa?**

Initisinni inuit 15’iuvugut, 16’ungaluaratta ataaseq anisitaangami. Illoqatigiinnerput nuanneqaaq init sisamaapput taavalu fællesrumeqarluta, skemaqarlutalu eqqiaanermik kikkut suna suliarissanerlugu, as-sersuutingalugu uanga siullermik sanertarpunga ullullu tamaasa sanertarlunga, sap. Akunneranullu ataasiaq asaasarlunga, efterårsferie kingorna eqqaavik ullut tamaasa igittarparama, sap. Akunneranullu ataasiaq køleskab salitarlugu. Maani efterskolerfinni nalut-toqarsinnaavoq, naluttarfeqaratta. Taavalu Café’qaratta taakani kioskearaqarpoq, taavalu skærmersuaqarluni soorlu unammisut isiginnaarsinnaava-

gut håndboldertut isikkammik arsaattut,allallu filmit pissanganartut, taavalu arsaattarfeqarpoq arsarfigisinnaasamik. Maani aamma pokaleqarpoq soorlu illoqatigiikkaarluni unammisaqattaarnermi pokal ingerlaartoq, kingullermik ajungaasut pokal tiguaat, sulilu tigummillugu.

**Timersuutit suut si-
umorneqarsinnaappat?**

Maani Oure Idtrætefterkolemi timersuutit assigiinneqaaq, ukuuppullu; Håndbold, isikkammik arsarneq, Golf, Ataarneq, snowboarderneq, surferneq, taavalu marluk aamma toqqangasaasartut nipilersorneq, taavalu qitinneq. Oure Fynimiippoq Svendborgimik 12 km ungasissuseqarluni, Oure

**Efterskolarsi qanoq an-
nertutigiva?**

Idrætefterskole immaqa Danmarkimi efterskolerfinni anginerpaa-voq efterskolertut 460’iullutik, taava aamma Gymnasie-qarpoq taavalu Højskoleqarluni, taava katilluta maani Ouremi atuartut 830 sinneqarput. Septemberip tallimaani Oure-mi atuartut tamarmik Oure Challengemut ilaapput, 65 km arpapparpugut sikkilerlugu, postit (Suliassat) qulit naam-massivagut apuullutalu, 9 tiimit atorlugit, ukioq manna ajungaasuullutik ilinniartitsisut 6 tiimit sinnilaarlugit ingerlasimallutik apuupput. Oure’mi arsaattarfiit sisamaapput tamar-millu atorluarneqartaqalutik.

Inussiarnersumik inuulluaqqusilunga Oure Idrætefterskole-miik Mikkel Ostermann

Her i Oure Idrætshøjskole er jeg den eneste grønlander

vi bl.a. så Ivano Balic, som har været udpeget som bedste håndboldspiller i verden og så hvor fantastisk dygtig han er. Siger Mikkel Ostermann fra Aasiaat.

Af: Hector Lennert Sørensen & Mikkel Ostermann

Foto: Mikkel Ostermann

Hvad var målet med at gå i Idrætefterskole?

Jeg går i skole i Danmark først og fremmest for at højne mine danskundskaber og forståelsen af dette sprog; for det andet fordi jeg her i idrætshøjskolen kan fokusere dagligt på håndboldtræningen. Fagene her er dansk, engelsk, fysik, kultur og samfundsfag og matematik. Derudover er tysk og fransk som er valgfag.

Hvormange grønlandere er der på Oure Idrætefterskole?

Her i Oure Idrætshøjskole er jeg den eneste grønlander, vi var dog tre i starten, men de to andre flyttede til en anden efterskole og efterlod mig her helt alene.

Hvordan var integrationen?

Det er lidt svært at blande sig med de danske elever, især når man er sammen med andre grønlandere, men efter de andre var flyttet, så er det lige som lidt nemmere for mig at blande mig med de andre elever; og jeg blev oven i købet bedre til at snakke dansk. Når man kommer fra Grønland til en skole i Danmark er det vigtigt at blande sig med de andre elever så hurtigt som muligt; hvis man

ikke gjorde det, så kommer hjemveen at indfinde sig, selv om det er ganske naturligt at længes lidt hjem engang imellem i starten.

Hvad er der af fritidsaktiviteter?

Der er svømmebassin her i Oure, og den har vi megen glæde af; f.eks. tager vi til konkurrencer i svømning næsten hver søndag. Efterskolen arrangerer også såkaldte husaftener, hvor vi bl.a. gik i biografen, en anden aften var vi til gokart, bowling, laser zone (konkurrence med lasergeværer). Vi var også meget ofte tilskuere til GOG's herre og dame håndboldholds kampe, f.eks. en aften var vi hende og se GOG's kamp mod Portland San Antonio, hvorunder vi bl.a. så Ivano Balic, som har været udpeget som bedste håndboldspiller i verden og så hvor fantastisk dygtig han er.

Jeg har lidt problemer i starten, da jeg en overgang blev plaget af hjemve, så voldsomt, at min skolegang blev påvirket af det, men heldigvis gik det over igen.

Hvordan starter jeres dag og hvad spiser i?

Her spiser vi 15 samboende elever lækker morgenmad kl. 6.50, som er meget varieret menu, så som:

franskbrød, corn flakes, havregryn, yoghurt. Der er også grønt hverdag, ikke mindst frugt, pærer, bananer og en helt masse andet godt; Maden til frokost varierer fra dag til dag. F.eks. rugbrød med forskelligt pålæg. Om onsdagen er der makrel, hjemmelavet leverpostej, æg. Fredag risengrød, som alle er helt vilde med.

Hvordan er indkvarteringerne fordelt?

Der er 15 i vores indkvartering; vi var ellers 16 i starten, men en blev senere udvist og hjemsendt. Vi har det godt sammen i indkvarteringen, hvor der er 4 rum og en fællestue. Vi har skema til hvem der har rengøring i huset, f.eks. jeg fejer jeg hver dag i huset og vasker gulv en gang om ugen. Efter efterårsferien er min opgave at smide affaldspanden dagligt, en gang om ugen rengøre køleskabet.

Her i efterskolen er det muligt at svømme, vi har jo svømmebassin. Da vi også har Café er der kiosk der. Der er storskærm, hvor vi kan se fodbold- og håndboldkampe og selvfølgelig også spændende film; der er også fodboldbaner som vi kan benytte til hver en tid. Her er også lokalpokal, som de forskellige husstande kan vinde. De sidste vindere i konkurrencen fik

den også beholder den stadig.

Hvilke sportsgrene bliver der dyrket?

I Oure Idrætshøjskole er der mange forskellige sportsgrene man kan dyrke, bl.a.: håndbold, fodbold, golf, skiløb, snowboard, surfing, derudover er der to valgfag, som er musik og dans.

Hvor stor er Idrætefterskolen?

Oure ligger på Fyn, 12 km fra Svendborg. Oure idrætshøjskole er måske Danmarks største efterskole, hvor der er 460 elever; der er også gymnasium og højskole; derfor er der over 830 elever i forskellige skoler i Oure.

Alle elever i Oure er med Oure Challenge den 5. september. Vi løb og cykler 65 km, hvor vi gennemførte 10 poster (forskellige opgaver) i løbet af 9 timer og kom godt hjem i mål. Årets vindere er lærere, som har brugt lidt over 6 timer. Alle fire fodboldbaner i Oure blev godt brugt den dag.

Med venlig hilsen fra Oure Idrætshøjskole.
Mikkel Ostermann

Ukiortaami pilluaritsi ! Godt nytår !

Nunatsinni atuarfeqarnerup ingerlanneqarnera ukiualunnguit matuma siorna kommuneqarfinnut tunniunneqarpoq. Akisussaaffik imaannaanngitsaq, assigiingitsorpassuarnik ajornartorsiutilik, ilaatigut ilinniartitsisunik ilinniarsimasunik arlalisuarnik amigaateqarfusoq; kiisalu minnerunngitsumik avatagiisitigut nutaanngilisoorluinnartunik illutalik, aamalu sulisunut pitsaasunik inissaqartitsiniarnikkut ajornartorsiorfusoq.

Ajornartorsiutinik pioreersunik, tusartuarlugit qatsunnarsinnaan-galuartunik, taakkartuerusunarpoq, aaqqitassat nipangiutiinarlugit aaqqinnaviannngimmata, nipangiutiinnakkallu tulleriia-rinerup naapertuilluartup aqqani "ajornartorsiutaavallaanngitsut" akornannut ilineqarnissaat ilimanaateqarsinnaammat.

Pissanganarpoq kommuneqarfinngortussani sisamani tamanna qanoq, politikerit oqartarnerattut, tulleriaarineq naapertuilluartoq atorlugu, qanow aaqqiissuteqartoqarumaarnersoq. Neriuteqarneq kisiat saammarsaa-tigissanngikkutsigu sullivipput pillugu sorsuuteqarneq malun-naatilmik sulis oqallisigalutigu aaqqiissutissanik tikkuussuisari-aqarpugut; aamma nikallujaalluta sulis angajoqqaat peqatigalutigit qineqqusaarnerni kommuneqar-fissuarnut qiningassatsinnik, ilin-niartitaanermik pingaartitsisunik qinaasisariaqarpugut, taakkuum-matami sullivissatsinni "nutaami" pissutsinut sunneeqataasussat. Ajornartorsiulli annertusigaluttu-innartoq aalla tassa ilinniartitsisut angutit nungukkaluttuinnarnerat. Ajornartorsiut tamanna ukiuni kingullerni tamani ersarissigalut-tuinnarpoq, Nunat Avannarliit

ilinnartitsisut kattuffiisa suleqa-tigiiffianni aamma arajutsinagu eqqartuligarput. Maani nunatsinni ukiorpassuit kingulliit meeqqat atuarfiannit GU-mut ingerlaqqit-tartut amerlanersaat arnaasarpur, taamaattumillu aamma tupin-nanngilluinnarpoq GU-mit Ilin-niarfissuarmut ingerlaqqittartut suaassutsikkut nikingalluinnarn-erat. Ukioq kingulleq Ilinniartit-sisut 33-t piareerput taakkunannga TALLIMAT kisimik angutaapput, tassa siunissami taamaaginnas-sappat sullivitsinni ilinniartitsisut arnat angutinit arfineq marloriaat-ingajammik amerlanerussapput. Tamatuma sunik peqquteqarnera qulaajartariaqarpurput, peror-saariaatsikkut ilinniartisinermillu ingerlatsinerput ilumut niviar-siaqqanut saatsikkaluittuinnar-parput? Meeqqat atuarfiannit ilinniaqqinnissanut toqqaalerneq utaqqinagu, meeqqat

suaassutsimut isiginninnerat, taamalu nukappiaqqat siunis-saminnik isiginninnerat peqqin-narneq naligiinnerusorlu aqqutis-siuuttariaqarpurput. Tamanna atuarfeqarfimmi kisitta angusin-naanngilarput, angajoqqaat poli-tikkikkullu sulisut annertuumik suleqatigisariaqarpagut. N.L.S-mi suliat malinnaaffiginiaraanni qup-perneq www.n-l-s.org atorlugu passissutissat atuarneqarsinnaap-put. Siunissami suleqatigiillunissamik kisaateqarlunga ukiortaami pil-luaritsi.

Johan Reimer
Siulittaasup tullia

Foto: Johan Reimer

Folkeskolens virke blev overdraget til kommunerne her i landet for ganske få år siden. Et stort ansvar, med mange forskellige problemstillinger tilknyttet, for eksempel er der det store mangel på uddan-net lærerkræfter; eller ikke mindst de meget slidte og utidssvarende fysiske rammer, men man har også problemer med at skaffe gode boliger personaleboliger.

Jeg får lyst til at pege på de ek-sisterende problemer, selvom det måske kan være trættende hele tiden at blive mindet om dem, fordi problemerne ikke bliver løst ved at tie dem ihjel, samt at det kan være let at betragte "de store problemer som små" i politikernes terminologi hvis man vælger ikke at snakke om dem.

Det bliver spændende at se hvordan de kommende politikere i

de fire storkommuner kommer til at tackle problemerne i det hellige ansvarsbevidstheds og rækkefølge-politikens navn. Dette er vigtigt, hvis vi ikke kun skal bevæbne os med tålmodighedens lod. Det bliver nok den hårde kerne af kommunale politikere i de eksis-terende kommuner der kommer til at beslutte hvordan vi kommer til at have det på vores kommende "nye" arbejdsplads; men det er os vælgerne, der kan komme til at sætte dagsordenen til vælger-møderne, da det er der vi kan være med til at sætte den fremtidige politiske dagsorden.

En af de helt store problemstill-inger der bliver større og større er mangelen på de mandlige lærere. Dette problem som bliver mere synlig er et globalt problem, som vi også i de Nordiske Læreror-ganisationers Sammenslutning

heller ikke har overset og taget op til diskussion. Her i landet har kvindernes andel af pladserne i GU været meget synlig i de seneste mange år, og derfor er det heller ikke underligt at tilgangen til Ilinniarfissuaq er meget skæv når man betragter det på kønnene. Sidste år blev 33 lærere færdigud-dannet, FEM af dem er mænd, så hvis dette forsætter, vil kvinderne være næsten syv gange så mange, på vores arbejdsplads i fremtiden. Vi må til at få afklaret hvad dette skyldes; er vores pæda-gogiske og didaktiske overvejelser alt for meget rettet mod pigerne? Vi skal ikke vente til de skal til at vælge deres uddannelse, men sætte fokus på børnenes syn på kønnene, og derved også præge drengenes syn på et sund og ligeværdigt samfund. Dette kan vi ikke løse på skolerne alene, vi må arbejde tæt sammen med

forældrene samt de arbejdende politikere. Hvis I har lyst til at følge med i arbejdet på N.L.S. kan I kikke på hjemmesiden www.n-l-s.org Med håb om en god fremtid med masser af samarbejde, godt nytår.

Johan Reimer
næstformand

IMAK-mi ilaasortanut ukiortaami inuulluaqqussut

*Allattoq: Naalakkersuisunut ilaasorta*q Tommy Marø

Ukiuni kingullerni meeqqat atuarfiat annertoorsuarnik allann-guuteqarsimavoq. Inuiaqatigiit atuarfimmi sulisunut tamanut annertoorujussuarnik isumal-luarlutillu allann-gornissamut pitsaassutsikkullu ineriartornis-samik piumasaqalersimapput. Atuarfitsialammik aqqissuussineq nutarterineruvoq pingartoq pisa-riaqartorlu. Meeqqammi inuusut-tuaqqalu tamarnik, inuunermik siunissamilu unammigassanik naapitsinissaminnut pikkorissuu-nissamillu piumasaajumaartunut atorfissaqartitaminnik ilinniartin-neqarnissamik piumasaqarput. Nutarterinerilli piviusunngortin-nissaat ajornartuusinnaasarpog peqataasut tamarnik allann-guutissanut piumasarineqartunut peqataanissamut piareersimann-gikkaangata. Allannguutit pisari-usorsuusinnaasalaruurtut – sam-misanut minnerunngitsumillu inuttut inuunermut – atuarfimmi sulisut suleqatigeeriaatsinut nutaa-nut atuarfiup pitsanngoriaattissaa-nut peqataanissamut sapiissuseqar-nermik piumassuseqarluermillu nalinginnaanngitsumik takutitsi-simapput taamaalillutillu meeqqat atuarnerminni pissarsiaqarnerunis-saanut ikiuussimallutik.

Nytårshilsen til IMAK's medlemmer

Af Landstyremedlem Tommy Marø

Folkeskolen har undergået mange og store forandringer igennem de seneste år. Samfundet har stillet meget høje forventninger og krav til forandring og kvalitetsudvikling hos alle ansatte i skolen. Atuarfitsialak reformen er en vigtig og nødvendig reform. Alle børn og unge har nemlig krav på en undervisning, der vil gøre dem i stand til at møde livets og fremtidens udfordringer og kvalifikationskrav. Men reformer kan være svære at gennemføre, hvis ikke alle aktører er indstillet på at deltage i de krævende forandringsprocesser. Selvom reformer kan være meget krævende – fagligt og ikke mindst menneskeligt – har de ansatte i folkeskolen udvist en bemærkelsesværdig grad af mod og villighed til at indgå i nye og

Atuarfinni pisortat, atuartitsisut minnerunngitsumillu atuartut allann-gornissamut piumassuse-qarne-rannut assersuutissat ilagaat 2007-imi nukarliit misilitsinneqar-nerata eqqunneqarnera naammas-sineqarneralu. Atuarfiup ulap-putigeruttulerpaa perorsaanermi nalilersuieriaatsimik piviusunn-gortitsinissat, siulliullugu atuartut ilikkagaqariartornerannik ineri-artornerannillu tapersersuisussaq. Tulliullugulu nalilersuinerit atuarf-iit atuartitsinerat anguniagalertus-saavaa taamaalilluni ilikkagaqarneq pitsaassuserlu aturfiup ulluinnarni sulineranut ilaalersillugit.

Assersuutissaq erseqqissoq alla tassaavoq Inerisaaviup Ilinniartfis-suullu meeqqat atuarfitsinni ilin-niartitsisunut pikkorissarnernut aamma ilinnigaqarnerunissamut/pikorsissarnermut neqeroorutaan-nut peqataanissamut piumassuse-qarneq kajuminnerlu ineriartoru-sussutsimut ersiutaasoq. Iliuutsit tamakkua pitsaassusiat naleqqut-tuunerallu isumalluarfigeqaara neriullungalu tamakkua meeqqat atuarfitta sulii pitsaanerulersikku-mallugu ilungersuutigineqarnera-nut iluaqutaajuarumaartut.

positive samarbejdsrelationer for, at hæve skolernes standarder og dermed fremme børnenes udbytte af skolegangen.

Ét af eksemplerne på ledernes, undervisernes og ikke mindst elevernes forandringsvillighed var indførelsen og gennemførelsen af de første trintest i 2007. Skolerne er i fuld gang med at implemen-tere en pædagogisk evaluerings-kultur, der primært skal støtte elevernes læring og udvikling. Sekundært skal evalueringerne målrette skolernes undervisning, således at refleksioner over læring og kvalitet bliver en integreret del af skolernes dagligdag.

Et andet tydeligt eksempel på vilje og lyst til udvikling er den store tilslutning til kurser og videre/ef-teruddannelsesstilbud, som Ineri-saavik og Ilinniartfissuag tilbyder lærerne i vores folkeskole. Jeg har store forhåbninger til kvaliteten og relevansen af disse tiltag og håber samtidig, at de til stadighed vil

2008 tassaavoq ukioq meeqqat atuarfianni atuartut periaaseq pisoqag atorlugu ilinniartitaasima-sut kingulliit atuarfimmik qimatsi-vissaat. Peqatigitillugulu atuartut Atuarfitsialammik peqqusummik ukiuni tallimani malinnaasut siul-liit ukiuni qulini alloriarnilersu-gaanngitsumik atuarssimanagerata naammassinera. Inerisaavik aamma KIIP inuit assigiinngitsunik pi-ginnaanilippassuit suleqatigalugit misilitsissutit soqutiginantut misi-litseriaatsillu meeqqat atuarfianni inaarutaasumik nalilersuineri atugassat ineriartortissimavaat. Periaatsinik ileqqunillu nutaanik eqqussineq nalorninermik pa-atsuunganermillu annertuumik nassataqarsinnaasarpog. Uanga taamaattumik atuarfitt tamakku-nunnga tunngatillugu iluatitsil-luarnissaannik kissaakkumavakka qilanaarpungalu misilitsinnernik piviusunngortitsinerup inernerinik malinnaanissannut.

Atuarfitsinnut ilinniartitseriaat-simullu ”dobbelt” årgang-imik taaneqartartoq imaannaanngitsor-ujussuusussaavoq. KIIP-ip SIIP suleqatillu allat suleqatigalugit taama pisoqarnissaanut

være med til at videreføre bestræ-belserne på at gøre vores folke-skole endnu bedre.

2008 bliver det år, hvor de sidste elever, der skal til prøve efter den gamle ordning forlader folke-skolen. Samtidig bliver de første elever, som har fulgt Atuarfitsialak forordningen i 5 år færdige med en ikke niveaudelt 10 årig skole-gang. Inerisaavik og KIIP har i samarbejde med en lang række resursepersoner udviklet nye og spændende prøver og prøveformer til folkeskolens afsluttende evalueringer. Indførelse af nye procedurer og praksiser kan være forbundet med megen usikkerhed og forvirring. Jeg vil derfor ønske skolerne alt mulig held med disse og ser frem til at følge gennemfø-relsen og resultaterne af prøverne.

Den såkaldte ”dobbelt” årgang bliver en stor udfordring for vort skole- og uddannelsessystem. KIIP har i samarbejde med SIIP og andre samarbejdspartnere

pitsaanerpaamik piareersarneq misilissimagaluarpaa neriulluni atuartut amerlanerpaat siunissami ilinniarnissaminnut kissaatigisa-minnik malinninnissamut periar-fissaqarumaartut.

Allanngortoqarnissaanut piumas-suseqarneq suleqatigiinnerlu atuarfimmut ineriartortuarlunilu alliartortuatut pinngitsoor-neqarsinnaanngillat. Atuartut ilikkarniarnissaata atuarfiullu ine-riartortinneranut piumassuseqar-neq tapersersorneqartariaqarpoq atuartitsineri pissusiviusut takus-sutissiornerisigut aqqissuussamik nalilersuisarnikkut, aqqissuullu-akkamik ilinniaqqinnissamut peri-arfissatigut, pikkorissartarnertigut aammalu najukkami atuarfimmi ajunngitsumik periaaseqarnissamut anginiakkertarnertigut.

Ukiumi qaangiuttumi suleqatigiis-simaneq kusanartoq qutsatigalugu tamassi ukiortaami ajunngitsumik pilluarfiusumillu kissaakkumavassi.

Inussiarnersumik inuulluaqqusil-lunga

forsøgt at forberede sig bedst muligt på den kommende situation i håb om, at de fleste elever vil få mulighed for, at forfølge deres fremtidige uddannelsesønsker.

Forandringsvillighed og samar-bejde er en forudsætning for en skole i stadig udvikling og vækst. Vilje til udvikling af elevernes læring og skolernes udvikling må til stadighed understøttes af dokumentering af faktiske forhold i undervisningen gennem systema-tiske evalueringer, veltilrettelagte efteruddannelsesmuligheder, kurser samt klare lokale målsætninger for god skolepraksis.

Med tak for et godt samarbejde i det forgangne år, vil jeg ønske alle et godt og lykkebringende nytår.

Med venlig hilsen

Ukiortaami meeqqat atuarfianni sulisunut ukiortaami pilluaqqusut

Nuannaarutigaa KANUKOKA-mi siulitaasunngornerma kingorna siullermeerlunga meeqqat atuarfianni sulisut Ilinniartitsisoq aqqutigalugu ukiortaami pilluaqqussuteqarfigisinnaagakkit.

Ukioq 2007 assigiinngitsunik pisoqarfusimasooq kingumut qaangiuppoq. Ukioq nutaaq 2008 meeqqat atuarfii eqqarsaatigalugit aamma pisoqarflluartussaq aallartippooq.

2007-ip ingerlanerani ilinniartitsisunik pisariaqartitsineq misissorniarlugu suleqatigiissitap nalunaarusiaa saqqummiunneqarpoq. Nalunaarusiami suleqatigiissitap inassuteqaatai ukiuni tulluuttuni marlunni-pingasuni suleqatigiissitamik KIIP-imit, KANUKOKA-mit IMAK-imit, Inerisaavimmit Ilinniarfis-suarmiillu inuttalerneqartumit malinnaatitsinikkut ilinniartitsissaaqeqinerup annikillisaatigisinaasaanik qularnaarinninniar-toqassaaq.

Nuannaarutigaarput meeqqat atuarfiat inuiaqatigiinnit pingaaruteqarlunnartumik inissisimasooq inuiaqatigiillu oqallinneranni qitiukkajuttoq soqutiginnillusi suliumassuseqarlualusilu suliffigiassiuk.

Ukioq aallartitarput tassaavoq

atuarfeqarnermut peqqussutip nutaanngitsup atorunnaarfissaa. Atuartut ingerlalluaqqulugit inuulluaqqusassasi ukioq manna marloriaammik amerlasuseqartussaapput. Tamanna soorunami ilinniaqqittussat siunnersorneqarnerat upernaamullu soraarummeertussat eqqarsaatigalugit meeqqat atuarfiini sulisunut ulapaartitsivoq. Ukiuni kingullerni arlalissuannortuni meeqqat atuarfianni inatsisitigut nutarterinikkut allanngortiteril-luni ikaarsaariartorneq ingerlasimasooq ukiumi atuarfusumi tullermit misilittakkanik sungiussiarforfiunerulluni siumullu isiginerulluni ingerlaltussaq meeqqat atuarfianni sulisunut qilanaarikkunnaqaaq.

Ukiuni kingullerni arlalinngortuni ilinniartitsisut pikkorissarnissaminnut pitsaasumik periarfissineqarsimapput. Tamanna qujanarpoq ingerlaqqittariaqarlunilu, kaammattuutigerusupparpulli meeqqat atuartut atuarnerata pikkorissartunit eqqugaasannginissaa pilersarusiorluarnikkut nalilersuilluarnikkullu anguniarneqartarnissaata qulakkeerniarneqartarnissaa. Suleqatigiin-nermut ataatsimiisitaliap meeqqat atuarfiini sakkussatsialaasup sulisunullu tamanut toqqissisi-manerunermik qulakkeerrinnittusap atorluarneqarnissaa kaammatt-

tuutigerusunnaarpoq.

KANUKOKA-miit kommunit kattussuunnissaannut atatillugu meeqqat atuarfii kommunerujusuanngortussat iluini aqqissuusaa-nerat suleqatigeeriaasissarlugaanoq ittut siunniunneqarniarner-sut pissangalluta malinnaavigis-savagut. Maannakkut tamakkua kommunini kattuttussani pilersaa-rusiorneqarlutik ingerlanneqartut ukioq manna inaarsarneqassapput.

Ulluinnarni atuarfeqarnermut tunngasuni suleqatigisartakkavut peqatigalugit TABULEX-imik suleqateqarluta atortorissaarutit atulersimasatta sulii pitsaaneru-sumik atorneqalernissaat pillugu suliniuteqarpugut tamannalu ukioq manna malunnaatilimmik alloriarfiujumaartoq neriuutigaa-put.

Kommunit Namminersornerul-lutik Oqartussat suliaasaqarfiinik tigusinissaat siunertarlugu qulaajaanerit ingerlanneqarput, taakkua ilagaat PPR-it kiisalu immikkut annertusisamik atuartsiner-mut aningaasaliissutit kommuninit tiguneqarsinnaaneranut atatillugu qulaajaaneeq. Sulineq februarimi naammassissaaq upernaarulu qin-ersereernerup kingorna ikaarsaari-arnermi ataatsimiisitaliat Nam-minersornerullutik Oqartussanut isumaqatiginniniarnissaannut

tunngaviussallutik.

Qularinngilara atuarfik atuartunut inuiaqatigiinnullu pitsaasumik angusaqarfusooq angorusullugu sulisusi. Qutsavigerusuppassi ukiumi qaangiuttumi sulillaarsi-manissinnut. Juullisiorluarsima-nissarsi neriuutigalugu ukiumi nutaami pitsaasumik kissaallusi inuulluaqqussi.

Inussiarnersumik inuulluaqqusil-lunga

Søren Alaufesen
Siulittaasoq

Atuarususeqartitsiniaaneq
Læselystkampagne

Atuarnermut isumassarsiorfik
Idekatalog om læsning

Angerlarsimaffik Hjemmet

Atua'allak

IMAK 2007

Annoncer i Ilinniartitsisoq

Du kan annoncere i Ilinniartitsisoq både som privat og som skole. Bladet bliver læst af mere end 1.000 lærere langs kysten, så det er et godt medie at annoncere efter nye lærere. Samtidig er det et godt sted at annoncere for private, da bladet bliver læst af beslutningstagerne omkring skolernes økonomi.

Ring til os og få lavet en annonce strategi
(0045) 4142 4007

Privatannoncer

1/1	side	kr. 4.000,00
1/2	side	kr. 2.000,00
1/4	side	kr. 1.200,00
1/8	side	kr. 700,00

Stillingsannoncer

1/1	side	kr. 3.000,00
1/2	side	kr. 1.500,00
1/4	side	kr. 800,00
1/8	side	kr. 500,00

Udgivelser i 2008

9 01.01

10 01.02

Inuinnartut aamma atuarfittut Ilinniartitsisoq annonceliiffigisinnaavat. Atuagassiaq sinerissami ilinniartitsisunit 1.000 sinneqartunit atuarneqartarpoq, taamaammallu nutaanik ilinniartitsisussarsiorluni annonceliiffissaqqilluni. Aamma inuinnarnut annonceliiffissaqqissuuvoq, tassami atuarfiit aningaasaqarniarnerannut tunngasunik aalajangiisartuusunit atuarneqartarami.

Sianerfigisigut taava annonceliinissannut najoq-qutassiutissavatsigit (0045) 4142 4007

Inuinnartut annonceliussat

Qupperneq 1/1	kr. 4.000,00
Qupperneq 1/2	kr. 2.000,00
Qupperneq 1/4	kr. 1.200,00
Qupperneq 1/8	kr. 700,00

Sulisussarsiorluni annoceliussat

Qupperneq 1/1	kr. 3.000,00
Qupperneq 1/2	kr. 1.500,00
Qupperneq 1/4	kr. 800,00
Qupperneq 1/8	kr. 500,00

Saqqummerfissaa 2008

9 01.01

10 01.02

Pension for
overenskomstansatte
lærere

**Lærernes
PENSION**

Sundkrogsgade 4, 2100 København Ø
Tel. 39 17 68 21, Fax 39 17 59 81
Mail: post@lppension.dk
Telefontid: Mandag - fredag 8.15 - 16.15

www.lppension.dk

Udgivet af IMAK

Ansvarshavende redaktør
Sivso Dorph

Redaktør
Hector Lennert Sørensen
B-nr.: 1225 - Box 864
Kitsissuarsuit
3950 Aasiaat

Mobil 53 73 38
Ilinniartitsisoq@greenet.gl

Oversættelse
Bjørn Rosing

Oplag
1.300 stk.

Tryk
Offsettrykkeriet
Midtjylland

Næste nummer
1. Februar
deadline 25. Januar

Atuarususeqartitsiniaaneq
Læselystkampagne

Atuarnermut isumassarsiorfik
Idekatalog om læsning

Atuarfiit Skoler

Atua'allak

 Inerisaavik 2007

Deadline
for næste nummer
25. Januar

Sdr. Hernhultvej 23
Postboks 867
Telefon (00 299) 32 25 50
Fax (00 299) 32 50 61
E-mail imak@imak.gl
WWW www.imak.gl

Siulittaasoq/formand

Ilinniartitsisoq/lærer Sivso Dorph
Naapinneqarsinnaavoq peqatigiiffiup allaffeqarfiani.
Træffes i foreningens sekretariat.

Siulersuisoqarfik/bestyrelse

Ilinniartitsisoq/lærer Sivso Dorph
Ilinniartitsisoq/lærer Esther Rosing, Nuuk
Ilinniartitsisoq/lærer Johan Reimer, Aasiaat
Ilinniartitsisoq/lærer Poul Raahauge, Nanortalik
Ilinniartitsisoq/lærer Mikkel Lybæch, Tasilaq

Allatseqarfik/Sekretariatet

Ammasarpoq ataasinngorneq - tallimangorneq
Nal. 11.00 - 16.00
Åbent mandag - fredag
Klokken 11.00 - 16.00

Fuldmægtig

Jensigne Bergstrøm

Sagsbehandler

Lisbeth Frederiksen